

📍 Utrechtseweg 174
6812 AL Arnhem
☎ 026-3209830

✉ montessori@montessoriarnhem.nl
🌐 www.montessoriarnhem.nl

PESTPROTOCOL

Montessori College werkt met het gedachtegoed van Maria Montessori en Kees Boeke. Je mag daarin jezelf zijn en ontwikkelen binnen een veilige omgeving. Pesten is binnen dit gedachtegoed onacceptabel. Met dit pestprotocol maken we de verschillende rollen en maatregelen duidelijk via het vijfsporenaanpak om zo weer een veilige omgeving te creëren.

Wat is pesten?

Pesten is een vorm van conflict. Pesten gaat over macht. Het pesten voorziet in de behoefte van iemand om zich machtig te voelen en helpt zo'n persoon zich een (hogere) plaats in de rangorde te verwerven. Wat de school samen met de betrokkenen kan doen, is een creatieve manier vinden om aan die behoefte tegemoet te komen zonder dat anderen daar schade van ondervinden.

Wanneer is er sprake van pesten?

We spreken van pesten als een kind zich al langer ongelukkig voelt omdat het regelmatig geconfronteerd wordt met vervelend of agressief gedrag, als het wordt geplaagd of buitengesloten van de sociale groep (school, klas, etc.).

Hoe wordt er gepest?

- Verbaal: vernederen, belachelijk maken, bijnaam geven.
- Digitaal: via mail, sms, hyves etc. schelden, bedreigen of zwart maken.
- Fysiek: schoppen, slaan, duwen, laten struikelen, haren trekken etc.
- Intimidatie: iemand opwachten of nalopen, doorgang versperren.
- Isolatie: buiten sluiten in de klas, doodzwijgen.
- Vernielen of stelen: beschadigen of afpakken/stelen van spullen.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dit kan o.a. te maken hebben met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens, geaardheid of sociale uitingsvormen.

Zondebokken beschikken veelal over een beperkte weerbaarheid. Ze zijn angstig en onzeker in een groep. Ze stralen uit niet in staat te zijn zelf actie te ondernemen tegen de pester(s).

Zij voelen zich vaak eenzaam en hebben in de "pest" omgeving geen vrienden om op terug te vallen.

Thuis en op school wordt er vaak niet gesproken over het pesten, wat kan komen door:

- schaamte;
- angst dat er met de pester gesproken gaat worden en dat daardoor het pesten toeneemt;
- het onoplosbaar lijken van het probleem;
- het onder druk gezet zijn door de pester er niet over te mogen praten.

De pesters

Pesters zijn vaak fysiek en/of verbaal de sterkeren in de groep. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar ogend gedrag. Daarnaast dreigen ze met geweld of de indirecte inzet van geweld. Vaak zijn ze onzeker en proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Daarbij worden ze vaak gesteund door meelopers, die zo willen voorkomen zelf slachtoffer (zondebok) te worden.

De meelopers

Dit zijn veelal leerlingen die mee pesten om er zelf beter van te worden. De oorzaak kan liggen in angst om zelf slachtoffer te worden of ze vinden stoer gedrag wel interessant en denken zo in "populariteit" mee te liften met de pester. Het is belangrijk dat deze groep zich bewust wordt van hun (bij)rol/positie en te kijken of ze tot de helperrol te bewegen zijn, indien de curatieve aanpak niet werkt.

📍 Utrechtseweg 174
6812 AL Arnhem
☎ 026-3209830

✉ montessori@montessoriarnhem.nl
🌐 www.montessoriarnhem.nl

De zwijgende middengroep

Dit zijn de leerlingen die zich afzijdig houden. Ze voelen zich vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen of hulp inschakelen voor de zondebok. Het is belangrijk deze groep tot helpers te maken, indien de curatieve aanpak niet werkt.

De preventieve aanpak

Preventief wordt er in leerjaar 1 tijdens de mentordagen een dagdeel besteed aan pesten. Daarnaast wordt er van de mentoren verwacht regelmatig en, waar nodig, aandacht te besteden in het groepsmentoring aan pesten. Op de docentensite van teletop staan mentorlessen over dit onderwerp. Van alle betrokkenen, ouders, leerlingen, docenten, OOP wordt verwacht dat ze pestgedrag signaleren en melden. Indien mogelijk, wordt verwacht dat zij duidelijkheid laten bestaan over hoe er met elkaar wordt omgegaan (acceptatie van eigenheid en verschillen van mensen, conflicten oplossen).

De curatieve aanpak

Als eerste wordt de gepeste leerling apart genomen. Daarna de pesters en omstanders. De drie partijen worden serieus genomen en een luisterend oor geboden. Samen vanuit een No Blame-houding, oplossingen zoeken waarin de leerlingen zelf ideeën mogen aanbrengen. Ook worden de ouders betrokken bij het zoeken naar oplossingen.

In de aanpak van het probleem zijn de mentor en de pedagogische conciërge het aanspreekpunt en medepartner in het begeleiden van alle partijen. De afdelingsleider wordt ingelicht en helpt mee met het zoeken naar oplossingen.

Het kan belangrijk zijn om de zorgcoördinator in te schakelen als externe zorg nodig is (bijv. sova-training).

Tot slot worden er duidelijke afspraken gemaakt, waarvan verslag gedaan wordt in Magister.

In het kort het vijfsporenaanpak:

- Hulp bieden aan het gepeste kind
- Hulp bieden aan de zwijgende middengroep
- Hulp bieden aan de pester
- Hulp bieden aan de mentor/leraar
- Hulp bieden aan de ouders.

No Blame methode

De No Blame methode geeft leerkrachten alle vaardigheden in handen om kinderen te helpen om er zelf achter te komen hoe ze hun machtsbehoefte op een positieve manier kunnen invullen. Dat gebeurt op een manier die voor kinderen heel toegankelijk is en zonder allerlei moralistische aanwijzingen, omdat die – hoe goed bedoeld ook – vaak weerstand oproepen.

In de eerste plaats wordt de gepeste apart genomen. In dit gesprek wordt uitgevraagd welke impact het pesten heeft op het leven van het slachtoffer. Vervolgens worden pesters en omstanders samengeroepen. Het is niet van belang om de waarheid op tafel te krijgen of verwijten te maken. Er wordt wel ingegaan op het gevoel van de gepeste. Het gaat om het inventariseren van oplossingen die ervoor zorgen dat de gepeste zich weer goed gaat voelen. Daarna wordt de verantwoordelijkheid om het probleem op te lossen bij de groep gelegd. Na een periode van achtereenvolgens 2 tot 3 weken worden slachtoffer en daders één voor één bij de begeleider geroepen en wordt gevraagd naar ervaringen.

In de praktijk: De kracht van deze methodiek zit hem vooral daarin dat leerlingen de experts zijn. Zij bedenken de oplossingen. Ook zijn zij verantwoordelijk voor de toepassing van de oplossingen. De kans is zeer groot dat de motivatie om te veranderen toeneemt.

Begeleidershouding en communicatie zijn belangrijk voor het effectief laten zijn van de aanpak.